

Kommunala pensionärsrådet

Datum	2017-02-10
Tid	09.00 - 11.20
Plats	kommunhuset, KS-salen
Justering av protokoll	Justerare är ordföranden Jonas Väst samt Lage Eriksson

Närvarande

Margit Alenmark	Finska föreningen
Anders Nylin (<i>v ordf.</i>)	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Lillian Borg	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Margot Nilsson	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Kjell Olofsson	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Leif Söderberg	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Berit Andersson	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Aagot Lögdahl	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Mirjam Sjöqvist	RPG, Riksförbundet Pensionärs Gemenskap
Berit Härdfeldt	SPRF, Svenska pensionärs Riksförbund
IngBritt Höglin	SKPF, Svenska kommunalpengionärs Riksförbund
Lage Eriksson	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Wathier Svelander	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Margret Bergström	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Jonas Väst (<i>ordf.</i>)	(S) kommunstyrelsen
Bodil Hansson	(S) kommunstyrelsen
Linnéa Kjellman	(C) kommunstyrelsen
Caroline Grafström	kommunsekreterare

Inbjudna

Karin Holmin	verksamhetschef äldreomsorgen, socialtjänsten
Anette Ståby	ekonomichef, socialtjänsten
Mats Abramson	utredare, socialtjänsten
Helene Wiklund	undersköterska, Demenscentrum
Lotta Berglund	undersköterska, Demenscentrum
Therese Samuelsson Östlund	utredare, överförmyndarkontoret
Anna Hammar	handläggare, överförmyndarkontoret
Görel Crona	verksamhetsutvecklare, socialtjänsten
Katarina Tjernblom	enhetschef kvalitet och utveckling, socialtjänsten

1. Mötets öppnande

Ordförande Jonas Väst öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

2. Val av justerare

Att jämte ordförande justera protokollet väljs Lage Eriksson.

3. Dagordning

Dagordningen godkänns med vissa justeringar. En övrig fråga läggs till: Förmöten.

4. Föregående protokoll

Läggs med godkännande till handlingarna.

5. Information från socialtjänsten om bl a Demenscentrum

Wathier Svelander har innan sammanträdet skickat ett antal frågor (kursiv text) till socialtjänsten:

1. Stimulansbidraget för år 2016 skulle gå till utbildning och bemanning, men enligt protokollet från 2016-08-19, fanns medel kvar som ni skulle redovisa vid följande möte vart dom skulle fördelas. Stimulansbidraget för 2017 finns det väl framförhållning vart dom tar vägen? Anette Ståby ekonomichef på socialtjänsten svarar på frågan om medel för ökad bemanning. Under 2016 fördelades medlen mer riktat. Redovisning av hur dessa 20 miljoner kr har använts ska lämnas till socialnämnden i februari. Bl a har medlen gått till "Trygg hemma" för att utöka teamen som nu är 7 st, för att få till snabbare rehabilitering. De har också gått till att slutföra införandet av Skönsmonmodellen inom hemtjänsten och till daglig verksamhet. Medlen har finansierat ca 50 heltidsanställda årsarbetare. Så här har fördelningen sett ut:

8,5 Mkr	Trygg hemma (hälso- och sjukvård)
5,0 Mkr	Skönsmonmodellen (hemtjänst)
1,0 Mkr	Konsultativt team (hemtjänst)
0,5 Mkr	Daglig verksamhet inom äldreboenden
5,8 Mkr	Ökad bemanning äldreboenden

20,8 Mkr totalt

Fråga ställs om resurserna har fördelats ut i hela kommunen? *Anette svarar* att de verksamheter som har tagit del av medlen arbetar över hela kommunen.

Fråga ställs hur det ser ut med medlen inför 2017? *Anette svarar* att storleken på bidraget 2017 är ca 20 miljoner. Medlen kommer att fördelas på ungefär samma sätt som under 2016 med den skillnaden att pengar inte kommer ges till konsultativa teamet utan istället får Demenscentrum en summa. Liksom tidigare ska bidraget enbart gå till lönekostnader.

2. Schemat då det gäller bemanningen vid Lindgården och Skottsundsbacken, hur fungerar det idag? Verksamhetschef **Karin Holmin** (ansvarig för vård- och omsorg) informerar om schemalaggningsen vid dessa äldreboenden som är de två största i

kommunen. Karin berättar att hon åker runt till de olika boendena och har möten om schemat tillsammans med bl a schemaspecialister som hjälper till att planera bemanningen på de olika boendena. Även fackliga representanter är med vid schemaläggning.

Uppkomna frågor till Karin:

Hur ser bemanningen ut på nätterna? *Karin svarar* att demensavdelningar har behov av större bemanning. Scheman löper 6 veckor och sedan utvärderas dessa. De ser olika ut beroende på den fysiska utformningen av boendet och antal platser. Man håller också på att se över antalet vikarier.

Utredare **Mats Abramson** informerar om status för de nya äldreboendena. Boendet på Norra Kajen beräknas vara färdigt i dec 2017, Granlunda i april 2018 och Heffnersgården i sept-okt 2018. Utifrån dokumentet ”Styrande principer för utformningen av nya äldreboenden” har man nu arbetat fram ett lokalprogram. Detta är en mall för hur äldreboenden ska se ut och där finns angivelser för bl a utformning av bostaden, samlings-salar, utemiljöer mm.

Fråga ställs om kommunen får tillskott för att bygga nya äldreboenden. *Mats svarar* att det inte blir mer tillskott före 2021, men man kan ändå fortsätta planera framåt.

Fråga ställs om hur många som står i kö för äldreboenden? Hur många platser kommer det bli tillskott av totalt? *Karin Holmin svarar* att 104 personer väntar på plats på boenden. Flera av dem som väntar finns på kortvårdsplatser just nu. 153 boendeplatser tillkommer när de nya boendena är färdiga. Björkbacken kommer stängas och flyttas över till Granlunda.

Fråga ställs om hur det ser ut med korttidsboendena nu? *Karin Holmin svarar* att man öppnade ny avdelning på sjukhuset i januari som har en mer aktivt rehabiliterande inriktning, så att vårdtagare snabbare kan komma hem med stöd av hemtjänst.

Utredare **Mats Abramson** informerar om arbetet med att Sundsvall ska bli en demensvänlig kommun. Målet är att demenssjuka och deras anhöriga ska klara det dagliga livet i större utsträckning än idag. Ett annat mål har varit att skapa ett demenscentrum. Under 2016 bildades en projektgrupp som skulle arbeta med just detta.

Undersköterskorna **Heléne Wiklund** och **Lotta Berglund** berättar vidare om Demenscentrum. Projektgruppen diskuterade demensfrågor och kartlade kommunens organisation kring demensvård och kom fram till att den varit något spretig. Gruppen identifierade ett antal behov och önskemål: man såg att det var för många kontakter in i kommunen, demensstödet behövde utvecklas, önskan om en chef och en samordnare, inga gränser borde finnas mellan hemtjänsten och boenden.

Demenscentrum är nu i drift och under 2017 bemannat av ett team på fem personer med olika professioner som arbetar tillsammans för att stötta och ge råd till personer med demenssjukdom eller demensliknande symtom och deras anhöriga.

Demenscentrum samverkar med bl a Anhörigcenter, Aktivitetscenter och Träffpunkter bland annat kring aktiviteter inom området demens. Arbetssätt: ger individuellt och sammanhållet stöd för den sjuka och anhöriga, utbildning och handledning av personal, samverkan med vårdcentraler och äldreboenden, utbildning av anhöriga, förmedling av kontakt med andra instanser och funktioner.

Vision 3 år: Demenscentrum ska vara implementerad i verksamheten, ska finnas utvecklat anhörigstöd i hemmet, behoven hos yngre demenssjuka och anhöriga är tillgodosedda, aktivitetscentrum har utvecklats – individuellt stöd i dagverksamhet. Anhörigstödsplatserna (nu 4 st) har utökats. Mer riktat arbete med minoritetsgrupper bl a finlandssvenskar, men även andra nationaliteter.

Uppkomna frågor till Heléne och Lotta:

Fråga ställs om Demenscentrum håller till i en särskild lokal? *Lotta svarar* att de finns på Skepparegatan 5 B.

Fråga ställs om hur många anhörigstödsplatser som de anser skulle vara idealiskt? *Karin Holmin svarar* att det definitivt finns behov av fler platser men att man också bör ta ett helhetsgrepp om hur avlastning bäst kan ske. Man måste t ex titta närmare på växelvisboenden.

6. Information om Gode man

Utredare **Therese Samuelsson Östlund** och handläggare **Anna Hammar** informerar om överförmyndarkontorets verksamhet när det gäller Gode män och förvaltare.

En god man och förvaltare är en person som stödjer en annan person att bevaka dennes ekonomiska, juridiska och personliga intressen. Godmanskap är frivilligt medan ett förvaltarskap är en mer ingripande skyddsåtgärd. God man är ”spindeln i nätet”- inte utförare utan ser till att saker blir gjorda. Uppdraget ser olika ut beroende på vilket hjälpbehov personen som behöver stöd har. Det är också hjälpbehovet som styr vilken tid som läggs ner på uppdraget. Totalt finns det 701 godmanskap och 126 förvaltarskap i Sundsvall.

Vem kan få God man? Den som på grund av sitt hälsotillstånd har ett hjälpbehov och de som är under 18 år och kommer från ett annat land utan sina vårdnadshavare. Godmanskap för ensamkommande barn innebär att man företräder barnet i föräldrarnas ställe. I Sundsvall gäller detta 181 barn och det finns 119 st gode män för dessa.

Vem kan bli godeman/förvaltare: Man ska vara myndig, rättrådig, erfaren och i övrigt lämpad. Det görs en lämplighetsprövning och man får inte finnas med i belastningsregistret, i socialtjänstens register eller hos kronofogden.

Utbildningar genomförs, bl a SKL:s grundutbildning, informationsträffar, föreläsningar och årsräkningsverkstad. Överförmyndarkontoret skickar även ut en pärm med tips och stöd till gode män och förvaltare.

Vid början av uppdraget ska god man lämna en förteckning över huvudmannens tillgångar och skulder till överförmyndarkontoret. Detta är för att man sedan ska kunna granska gode mannens arbete. Arbetet följs upp varje år genom en årsräkning och en redogörelse över uppdraget. Man lämnar också en sluträkning vid avslut av uppdraget. För ensamkommande barn lämnas redogörelsen oftare, varje kvartal.

Anna berättar också kort om framtidsfullmakter som införs fr o m 1 juli.

Uppkomna frågor till Therese och Anna:

Wathier ställer fråga om hur man gör fastställande av ålder för ensamkommande barn. *Therese svarar* att det är Migrationsverkets fråga och överförmyndarnämnden gör inga sådana bedömningar.

Fråga ställs om det behövs det fler Gode män? *Anna svarar* att ett 60-tal personer väntar på att få Gode man, så det vore bra med fler.

Fråga ställs om hur den språkliga kommunikationen mellan gode män och ensamkommande fungerar? *Therese svarar* man har tillgång till tolkcentrums tjänster.

Fråga ställs om det finns ett tak för hur många personer man kan vara god man för. *Anna svarar* att nämnden fattar beslut om max 10 personer/gode man. Man kan få dispens om det är så att man särskilt efterfrågas av någon person. Då görs bedömning hur gode mannen/förvaltaren sköter sina uppdrag. Det kan se lite olika ut beroende på hur betungande uppdragen är.

Fråga ställs om hur det blir med godemanskapet vid dödsfall? *Anna svarar* att det då upphör och dödsboet tar över. Slutredovisning görs till överförmyndarnämnden.

Fråga ställs om man i Sundsvall har ”bra grepp” om godemännen? *Anna svarar* att granskningsrutinerna fungerar bra. Djupgranskning genomförs på vissa personer. Tyvärr går det inte lika bra med rekryteringen av nya gode män.

7. Information om LOV

Verksamhetsutvecklare **Görel Crona** och enhetschef **Katarina Tjernblom** informerar om LOV-hemtjänst.

Lagen om valfrihet infördes 2010-11 och gäller enbart hemtjänst, omsorg och/eller enbart service. Kommunen har fastställt en kravspecifikation inför upphandlingen av hemtjänstutförare s.k. ”Förfrågningsunderlag” (FFU). Underlaget ställer krav på utförare och själva utförandet. Det sker löpande upphandling av företag eller föreningar. 160 kommuner har infört LOV och mest gäller det hemtjänst. Det var många ansökningar 2012-13 men nu enbart några få. 6 externa utförare har möjlighet att välja områden de vill verka i. Kommunen har 18 hemtjänstgrupper.

Krav ställs på att kunna och följa lagstiftningen (även personalen), ha ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete och välskött ekonomi. Samma krav gäller oavsett om det är en extern utförare eller verksamhet i egen regi.

Externa utförare svarar för 20% av hemtjänsten. Det minsta företaget har 4 brukare och det största företaget 185 st. Flertalet har mellan 35 och 40 brukare. Antalet anställda varierar mellan 7-67. Sundsvalls hemtjänst har omsorg dygnet runt och det har även den privata utföraren HSB omsorg.

Uppföljningar: Företagen ska göra egenkontroll och kommunen genomför mindre uppföljningar genom stickprov. Samverkansträffar med externa utförare hålls flertalet gånger per år. 2015 följde man upp äldreomsorgen och 2016 gjordes en särskild avtalsuppföljning.

Uppkomna frågor till Görel och Katarina:

Fråga ställs om alla brukare som vill välja utförare kan göra det, utifrån tillgången på privata utförare? *Görel svarar* ja, men det beror såklart på om det finns externa utförare i just det geografiska området.

Fråga ställs om hur personalkontinuiteten ser ut bland de externa utförarna? *Katarina svarar* att den senaste uppföljningen visade att externa utförare hade 11 brukare per personal, och övrig hemtjänst 10 brukare. Vissa väljer ett mindre företag för att man vill ha få personal som kommer. Personalkontinuiteten mäts varje månad i kommunen och externa utförare ingår i denna.

Fråga ställs om hur man kan få information om vilka utförare man kan välja? *Görel svarar* att man kan hitta information på den nya hemsidan. Där fyller man i var man bor och då får man förslag på vilka utförare man kan välja. Det finns informationsblad och biståndshandläggare på kommunen svarar också på frågor.

Fråga ställs om kommunen har grepp om kvaliteten på de externa utförarnas verksamhet? *Katarina svarar* att man har mycket underlag till grund för granskning av utförare och de måste bevisa hur man ska göra för att uppfylla de ställda kraven.

8. Övriga frågor

Förmöten

Ledamöterna från pensionärsorganisationerna uttrycker önskemål att samlas enskilt en dryg vecka innan KPR-sammanträdena. Man kommer överens om att ses 2 maj, kl 14-16 och kommunsekreterare Caroline Grafström får i uppdrag att boka lokal samt att till förmötet skicka ut preliminär dagordning inför det kommande KPR-sammanträdet.

Hemsidan

Kommunsekreterare Caroline ombeds att visa kommunala pensionärsrådets hemsida igen. Hon visar hur man hittar information på sidan som t ex protokoll.

Nästa KPR-sammanträde

Företrädare från Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland kommer till KPR-sammanträdet den 12 maj. Ledamöterna ombeds att mejla in eventuella frågor i god tid till Caroline.

Datum: 12 maj 2017

Tid: 09.00-ca 12.00

Plats: Kommunstyrelsesalen, kommunhuset

Justeras

Jonas Väst

Ordförande

Lage Eriksson

Justerare

Sekreterare

Caroline Grafström